

Notă informativă

la Proiectul Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate

1. Denumirea autorului responsabil de elaborarea proiectului

Departamentul reglementări, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Necesitatea elaborării Metodologiei este condiționată de necesitatea soluționării problemelor ce țin de determinarea, aprobarea și aplicarea tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate în concordanță cu noile prevederi din Legea nr. 303 din 13.12.2013. Definirea problemei ține de ajustarea cadrului juridic secundar și implementarea normelor din Legea nr. 303 din 13.12.2013 cu privire la includerea în tarif a tuturor componentelor, ajustarea formulelor de calcul în conformitate cu noile rigori.

Temeiul juridic pentru elaborarea proiectului Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate constituie art. 7, alin. (2), lit. e) a Legii nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, modificată prin Legea nr. 322 din 30.11.2018, care prevede că Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică asigură elaborarea reglementării respective.

Multiplele modificări introduse în Legea nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare obligă ANRE să elaboreze și să aprobe o nouă Metodologie de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate cu abrogarea ulterioară a Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate, aprobată prin hotărârea nr. 741 din 18.12.2014.

3. Principalele prevederi ale proiectului

În conformitate cu art. 35, alin. (3) din Legea nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate include:

1) componența și modul de determinare, în scopuri tarifare, a:

- a) cheltuielilor de procurare a apei;
- b) cheltuielilor materiale;
- c) cheltuielilor de personal;
- d) cheltuielilor pentru energia electrică;
- e) cheltuielilor de distribuție și administrative;

- f) cheltuielilor de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare;
- g) amortizării mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale deținute de operator cu drept de proprietate și care nu fac parte din sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare, inclusiv în cazul reevaluării acestora astfel încât activele respective să nu fie depreciate mai mult de o dată, însă excluzând activele care au fost obținute gratuit, prin donații sau prin alte surse nerambursabile;
- h) amortizării mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale care fac parte din sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare ale entității specializate a autorității publice locale care asigură gestiunea directă a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;
- i) amortizării mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale transmise operatorului conform contractului de delegare de către autoritățile publice locale pentru a fi utilizate doar în scopurile prevăzute de contractul de delegare;
- j) nivelului redevenței;
- k) cheltuielilor privind impozitele și taxele;
- l) altor cheltuieli operaționale;
- m) nivelului de rentabilitate.

Proiectul Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate urmează să introducă mai multe prevederi noi, și anume:

- s-a introdus modul de determinare a tarifului pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii;

- cheltuielile materiale, cheltuielile cu personalul, cheltuielile de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și canalizare, cheltuielile de distribuție și administrative au fost grupate în cheltuieli de bază, ce constituie prima etapă de avizare/aprobare a tarifelor la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare;

- s-a introdus un nou tip de cheltuieli - cheltuielile legate de redevență pentru obiectele de domeniul public și/sau privat date în gestiune operatorilor de către autoritățile publice locale;

- s-a expus distinct modul de recuperare prin tarif a cheltuielilor ce țin de achiziționarea contoarelor pentru consumatorii casnici;

- s-a reglementat modul de stabilire a coeficientului de complexitate de ramură în dependență de pierderile tehnologice în sistemul public de alimentare cu apă;

- s-a ajustat formula de recuperare prin tarif a cheltuielilor ce țin de achitarea taxei pentru apă, întrucât ar oferi operatorului posibilitatea de a acoperi cheltuielile sale justificate necesare pentru desfășurarea activității reglementate.

Punerea în aplicare a Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, nr. 303 din 13.12.2013 în redacție nouă modifică esențial abordarea legată de stabilirea tarifelor

la serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare și evacuare a apelor uzate, inclusiv stabilirea concretă a tarifelor prestate de operatorii sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, a principiilor de desfășurare a activităților în sectorul public de alimentare cu apă și de canalizare, a costurilor și cheltuielilor ce sunt suportate de către operatori și urmează a fi incluse în tarife, inclusiv a costurilor pentru procurarea, verificarea metrologică, exploatarea, reparația și înlocuirea contoarelor de apă pentru consumatorii casnici în funcție de locul de consum – casă individuală, apartament, bloc locativ.

Se prevede că Metodologia în cauză va fi în vigoare pentru, stabilindu-se costurile de bază pentru perioadă de reglementare a tarifelor de 5 ani și ajustarea ulterioară a costurilor respective, pentru următorii ani de valabilitate, în funcție de indicele prețurilor de consum și în dependență de dezvoltarea rețelelor de apă și de canalizare.

Cu privire la tarifele la serviciile prestate de către operatorii sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare este necesar de precizat că conform Legii privind serviciul public de apă și de canalizare urmează a fi aprobate următoarele tarife:

- a) tarife pentru serviciul de alimentare cu apă potabilă;
- b) tarife pentru serviciul de alimentare cu apă tehnologică;
- c) tarife pentru serviciul de canalizare și epurare a apelor uzate.
- d) tariful pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii.

Totodată, este necesar de a stabili concret principiile de calculare a tarifelor astfel încât operatorii să optimizeze costurile, să fie asigurate premisele pentru efectuarea de investiții necesare pentru dezvoltare, renovare și modernizare a sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare pentru a asigura că serviciile sunt furnizate la eficiență maximă și costuri minime și în tarife să nu fie incluse cheltuieli care nu sunt justificate.

De asemenea un parametru important care urmează a fi stabilit în metodologie și utilizat la determinarea tarifelor este rata de rentabilitate. Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare prevede că Metodologia va include și nivelul de rentabilitate, iar tarifele se stabilesc în așa mod ca operatorul să desfășoare activitate eficientă și profitabilă.

Ținând cont că operatorii sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare pot, în dependență de circumstanțe presta serviciu de alimentare cu apă potabilă (în majoritatea cazurilor), serviciu de alimentare cu apă tehnologică și serviciu de canalizare și epurare a apelor uzate, Metodologia va prevedea modalitatea de calculare a tarifelor pentru aceste servicii în funcție de situațiile reale și respectiv în tarife se vor include numai costurile justificate, strict necesare pentru desfășurarea activităților respective.

În unele cazuri în funcție de tehnologiile utilizate operatorii procură apă de la alte persoane, care ulterior este furnizată consumatorilor. Acest fapt, de asemenea este luat în considerare. În Metodologie vor fi incluse formulele necesare pentru a determina volumele de apă captate pentru care operatorul urmează să achite taxa pentru apă, conform Codului Fiscal. De asemenea, Metodologia trebuie să prevadă luarea în considerație a consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă. Concomitent este necesar de menționat că acești indicatori vor fi determinați în baza Regulamentului cu privire la stabilirea și aprobarea, în scop de determinare a tarifelor, a consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă.

4. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate nu ține de procesul de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

5. Fundamentarea economico-financiară

Elaborarea și aprobarea documentului propus nu va genera costuri pentru utilizatorii de sistem.

Costuri aferente implementării de către operatorii care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nu sunt estimate. Proiectul Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate este doar un document în care s-a introdus modul de determinare a tarifului pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii; cheltuielile materiale, cheltuielile cu personalul, cheltuielile de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și canalizare, cheltuielile de distribuție și administrative au fost grupate în cheltuieli de bază, ce constituie prima etapă de avizare/aprobare a tarifelor la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare; s-a introdus un nou tip de cheltuieli - cheltuielile legate de redevență pentru obiectele de domeniul public și/sau privat date în gestiune operatorilor de către autoritățile publice locale; s-a expus distinct modul de recuperare prin tarif a cheltuielilor ce țin de achiziționarea contoarelor pentru consumatorii casnici; s-a reglementat modul de stabilire a coeficientului de complexitate de ramură în dependență de pierderile tehnologice în sistemul public de alimentare cu apă; s-a ajustat formula de recuperare prin tarif a cheltuielilor ce țin de achitarea taxei pentru apă, întrucât ar oferi operatorului posibilitatea de a acoperi cheltuielile sale justificate necesare pentru desfășurarea activității reglementate.

Costuri legate de instruirea personalului operatorilor care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, de asemenea nu se identifică. Este evident, că în

cadrul unei întreprinderi, în special a celei care prestează servicii de interes public, instruirea continuă a personalului face parte din activitățile curente.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

O dată cu stabilirea expresă în Legea 322 din 30.11.2018 pentru modificarea Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, ANRE îi revine obligația și este responsabil de elaborarea Proiectului Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate.

Temeiul juridic pentru elaborarea proiectului Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate constituie art. 7, alin. (2), lit. e) a Legii nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, modificată prin Legea nr. 322 din 30.11.2018, care prevede că Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică asigură elaborarea reglementării respective.

Adică, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, ANRE este obligată să aducă actele sale normative în concordanță cu prevederile legii, și anume: elaborează și aprobă Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul Metodologiei respective a fost prezentat spre consultare publică și avizare părților interesate în conformitate cu Legea privind transparența în procesul decizional nr. 239/2008.

Agenția a informat despre lansarea consultărilor publice Ministerul Economiei și Infrastructurii, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Consiliul Concurenței, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, Confederația Națională a Patronatului, Agenția pentru Eficiență Energetică, Centrul pentru protecția drepturilor consumatorilor, Asociația obștească "Protecția Consumatorilor", Asociația Patronală a Serviciilor Publice, AMAC, SA "Apă-Canal Chișinău", etc.

Propunerile și obiecțiile care au fost înaintate la proiectul Metodologiei menționate au fost incluse în sinteza obiecțiilor și recomandărilor prezentate de către părțile interesate.

8. Constatările expertizei anticorupție

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

11. Constatările altor expertize

Director

Ștefan CREANGĂ

Departamentul Reglementări

Evlampie DONOS